

Pedagogickým pracovníkům chybí nástroje pedagogické diagnózy ke správné identifikaci potřebných podpor podle schopností žáků. Výsledky přijímacího řízení a velké rozdíly v úspěšnosti žáků při přechodu na střední školu ukázaly na rozdílné hodnocení mezi základními školami, výstupní hodnocení ZŠ nelze prozatím považovat za klíčové kritérium pro nástupnickou střední školu.

Při řešení podnětů a stížností a odvolání proti klasifikaci je problém zajistit právo žáka na spravedlivé hodnocení (v navštívených školách bylo vyhodnoceno 30 % odvolání proti klasifikaci jako důvodných na úrovni vedení školy, ČŠI řešila v dané oblasti 51 podnětů, z toho bylo 19 důvodných).

Pozitivním zjištěním bylo, že 61 % ZŠ využívalo testovací metody při ověřování výsledků žáků. Nejčastěji to byly školní testy, v 30 % ZŠ byly využity komerční testy nebo volné úlohy z nabídky PISA, TIMSS a Centra.

V rámci přípravy pilotního ověřování výsledků žáků 5. a 9. ročníků ZŠ a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií zpracovala ČŠI v souladu s programovým prohlášením vlády analýzu školních výsledků z externích zjišťování v 9. ročnících realizovaných Centrem v roce 2008 a OECD/PISA 2009. Podařilo se propojit výsledky vzorku 98 škol, ve kterých v těchto letech proběhla i inspekční činnost. Srovnání ukázalo, že výsledky ČR v šetření PISA výrazně snižují žáci ze ZŠ; žáci zúčastněných SŠ by byli podle výsledků na předních místech. Výsledky žáků z gymnázií by výrazně převýšily nejlepší země. Školy, které měly možnost zúčastnit se národního šetření prováděného Centrem v roce 2008, dosáhly v PISA 2009 lepších výsledků. Také rozdíl mezi nejslabšími a nejlepšími školami byl ve školách, které se nezúčastnily šetření prováděného Centrem v roce 2008, zpravidla vyšší. Výsledky korelační analýzy výsledků PISA naznačily souvislosti s výsledky inspekčního hodnocení. V oblasti čtenářské gramotnosti se pozitivně projevil vliv odborně kvalifikovaných PP v ČJ, z metod zjištěných při monitoru výuky v ČJ pozitivně korelovala pouze metoda strukturování poznatků (pojmy a souvislosti), slabinou byly metody kritického myšlení a práce s textem a rozvíjení abstraktní představivosti. U vyučujících ČJ zapojených v rozvojových projektech byly menší rozdíly mezi nejlepšími a nejslabšími školami. Příznivý vliv měla na výsledky PISA míra zapojení PP do tvorby ŠVP v testovaných školách.

V hodnocení matematické gramotnosti byl zjištěn pozitivní vliv odborné kvalifikace vyučujících matematiky, slabinou bylo zejména rozvíjení metody logických myšlenkových postupů, pozitivní byl přínos účasti PP v DVPP a míra zapojení do tvorby ŠVP. Národní testování bylo v roce 2008 zastaveno, takže výše uvedené srovnání spíše naznačuje hypotézy, které bude možné ověřit až v roce 2012, kdy proběhne šetření PISA 2012 a bude realizováno národní plošné šetření v 5. a 9. třídách. Poprvé bude možno i vyhodnotit dopady kurikulární reformy ve vzdělávacím systému České republiky.

Kontrolní systémy v ZŠ

ČŠI zjišťovala v průběhu inspekcí dodržování vybraných ustanovení školských předpisů, ve specializovaných kontrolních akcích se zaměřila na oblast BOZ a VSK. Podrobné výsledky jsou uvedeny v části B. V následující tabulce uvádíme přehled závažných chyb škol, kdy ČŠI uložila lhůty pro přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Nejčastěji zasahovala na základě stížností a v případech zjištěných nesouladů ŠVP s RVP.